

ara
ara.cat

DIMARTS
16 DE SETEMBRE DEL 2014
NÚMERO 1377
1,30 EUROS

30
**FERRAN SÀEZ
MATEU**
filòsof

El que fa empenyar el nacionalisme espanyol no és la mateixa V, sinó el seu caràcter europeu, civilitzat i organitzat

29
VERA SACRISTÁN
professora de la UPC

Les classes desafavorides estan desistint d'accedir a la universitat pel preu que té. És un greuge social i una hipoteca per al futur del país

28
BORJA VILALLONGA
historiador, Universitat de Colúmbia

Immers en l'individualisme radical del segle XXI, Occident no té un projecte amb el qual respondre a Rússia

SOCIETAT (P16-19)

GUIA PER ACONSEGUIR QUE ELS NENS DORMIN PROU

La falta d'hores de son repercuteix en l'aprenentatge i és una de les principals causes del fracàs escolar

Setmana
de l'escola

Retrat d'una
escola obligada a
fer un 'reset'

P 04-08

DEBAT DE POLÍTICA GENERAL

PERE VIRGILI

P 12-13

Trenta països posen en marxa una gran coalició contra l'Estat Islàmic

L'acord inclou el compromís de fer servir "tots els mitjans", també els militars

És equitatiu l'accés a la universitat?

Per tercer any consecutiu, la preinscripció universitària a Catalunya ha tornat a baixar. La xifra comença a ser significativa: en tres cursos, s'ha reduït un 11% el nombre de joves que fan la seva preinscripció a la universitat, mentre que la població d'entre 18 i 20 anys només ha disminuït un 5%. En altres paraules, la caiguda de la preinscripció universitària és més del doble de la caiguda demogràfica.

Algú podria pensar que ja està bé que disminueixi el nombre d'estudiants, perquè no ens calen tants titulats universitaris i, si ens en sobren, tindrem una població sobrequalificada i frustrada. Però l'últim informe educatiu de l'OCDE indica que al nostre país es titula a la universitat el 32% de la població juvenil, mentre que a l'OCDE la mitjana és del 40%, i a la UE 21, del 41%.

La caiguda de la preinscripció universitària a casa nostra posa de manifest un canvi de tendència, i analitzar-ne les causes és important per les seves conseqüències socials, científiques i culturals per al país.

A més de la capacitat i l'interès pels estudis, els factors més determinants perquè una família de recursos escassos decideixi enviar un fill o una filla a la universitat són el preu de les matrícules i el cost d'oportunitat, és a dir, els ingressos que l'estudiant deixa d'obtenir si, en lloc de treballar, dedica uns anys a seguir estudiant. Quan els preus de matrícula són baixos, el jovent

d'aquestes famílies opta per posar-se a treballar en els períodes de bonança econòmica, mentre que opta per estudiar en els períodes amb atur elevat, com l'actual. I així va passar a Catalunya i a tot Espanya entre els anys 2007 i 2010. Però les dades que encapçalen aquest article indiquen que des del 2011,

malgrat que l'atur juvenil no s'està reduint, la preinscripció universitària està disminuint, i no es tracta d'un fenomen demogràfic.

Tot indica que la raó principal d'aquest comportament aparentment atípic és de manual: el preu està afectant la demanda. Des del curs 2012-13 el preu dels estudis universitaris ha pujat molt, fins al punt que algunes carreres avui costen entre 3 i 4 cops el que costaven fa tan sols set anys, abans de totes les reformes. Un estudi recent de

VERA SACRISTÁN

PROFESSORA DE LA UPC

CONSULTEU
MÉS ARTICLES A
www.ara.cat

l'Observatori del Sistema Universitari posa de manifest que Catalunya és una anomalia en un context europeu en el qual majoritàriament les universitats públiques ofereixen els estudis de grau de manera gratuïta o amb preus inferiors als 1.000 € per any (fins a 2.600 € a Catalunya), els estudis de

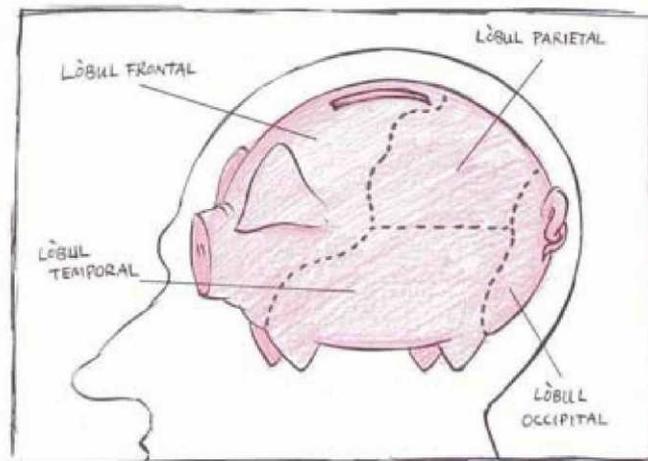
màster costen igual que els de grau (a Catalunya es paga fins a un 44% més un curs de màster que un de grau), la repetició d'assignatures no es castiga econòmicament sinó acadèmicament, existeixen beques-salari i, a més, es donen tot un conjunt d'altres ajuts que a casa nostra no existeixen, com ara desgravacions fiscals per a les famílies amb fills a la universitat, subsidis per a les famílies més necessitades, menjadors universitaris subvencionats on es pot dinar dignament per dos

o tres euros, tarifes especials per a estudiants o fins i tot gratuïtes en els transports públics, facilitat d'allotjament universitari, etc.

Sabem que a les nostres universitats, tot i la seva progressiva expansió, hi accedeixen molt més els fills de directius, professionals i, en general, treballadors de coll blanc, mentre que els fills de treballadors de coll blau hi estan infrarepresentats: són tan sols un 27% de la població universitària, mentre que els seus pares conformen el 48% de la població d'entre 40 i 60 anys, d'acord amb un informe recent del ministeri d'Educació.

D'altra banda, l'última reforma universitària ha allargat de tres a quatre anys la durada de les carreres més curtes i amb sortides professionals més definides. Aquestes eren, precisament, les carreres que tendien a triar els fills de famílies econòmicament menys afavorides. L'augment de la durada d'aquest estudi comporta, de fet, un augment del cost d'oportunitat, ja que no és el mateix deixar d'ingressar un salari durant tres anys que fer-ho durant quatre.

Així, doncs, tots els elements porten a concloure que són les classes més desafavorides les que estan desistint d'accedir a la universitat. Aquest fenomen no és tan sols un greuge social, la qual cosa per ella mateixa ja seria prou greu. A més significa que el conjunt del país està deixant perdre una part del seu talent, del jovent que val i podria contribuir al progrés del país. ¿És així com volem construir el futur?

ANTHONY GARNER

La caiguda de la preinscripció universitària és més del doble de la caiguda demogràfica

Avui algunes carreres costen entre 3 i 4 cops el que costaven fa tan sols set anys, abans de totes les reformes